

(Вмикається музика)

Ведуча: Їх ніхто вже не запалить. Свіча мільйонів замордованих голодною смертю погасла в далекому 1933. Ми ж з вами можемо запалити свічку тільки для світлої пам'яті і щоб зігрілися душі убієнних голодом та політичними репресіями.

Хай світло від свічки у небо летить
Хоча б одну душу зігріє в цю мить
Щоб душа ця загублена спокій знайшла
І у вічність до Бога вона відійшла.
(запалюються свічки)

Ведуча: Третій тиждень листопада кожного року в нашій країні --- поминальний по жертвах імперських насильств над українцями, в тому числі і Голодомору 1932-1933 рр. 27 листопада в день пам'яті кожен свідомий українець, запалить на підвіконні свою свічку пам'яті, щоб її бачили зорі – душі померлих.

Читець: Що зробив ти антихристе...

Ведуча: Досі не віряться, що в Україні – житниці всієї тодішньої радянської імперії раптово зник хліб і люди залишилися без зернини.

Зерно, зернина, зернятко... Щоразу воно схиляє до роздумів. Хліб це життя. Ще в глибинах віків так уже склалося на Україні, що хліб у хаті – це достаток, добробут, це і відрада і впевненість у завтрашньому дні.

Споконвіку кожна українська сім'я старанно працювала на власній , землі, навіть тоді , коли її було небагато. Земля була основою життя селянської сім'ї. Виховуючи дітей, батьки прищеплювали любов до найсвятішого - до землі.

З організацією більшовиками колгоспів все змінилося. З болем і острахом вступали селяни до колгоспів. Заодно повинні були віддати туди коней , корів, здати свої плуги, борони. Тих, хто не хотів бути колгоспником суворо карали. Кожна осінь приносила селянам лише розчарування. Влада вимагала від колгоспників все більше хліба, молока , м'яса. Навіть те що залишалося на посів, змушували здавати.

Осінь 1932 року не вішувала великої біди. Врожай був не гірший ні у попередні роки. Здали селяни державі продподаток, але раптом оголосили другий , а потім і третій. Почали їздити по селах спеціальні продзагони і забирати все до нитки...

Ведуча: Як можна забути, що без стихії, без засухи, без війни – в самому центрі цивілізованої Європи, в Україні, яка незадовго перед цим була житницею континенту, небачений голод забрав у могилу мільйони людей?

Ні не забудемо! Пам'ятаймо, що зимою 1932-1933 р. помирало в Україні 17 чоловік на хв., 25 тис. щодня. За 10 місяців Україна втратила майже чверть свого населення.

Страшна арифметика, та не вся, бо до неї треба додати розкуркулених і висланих у Сибір, розстріляних і замордованих у 1937-1939 Р.Р.

Про штучний голодомор, як один із найжахливіших способів нищення народу свідчать спогади зібрані в книгах про цю страшну трагедію

Звучать спогади жительки сусідньої нам Житомирської обл.. Русак Клавдії Василівни Читець:

А цю оповідь читати і слухати особливо тяжко, але було і таке...

Читець: читає спогади свідків голодомору.

Народ хліборобів і співаків намагалися зробити народом канібалів і злодіїв.

Замість людських почуттів суспільством оволодів страх – тотальний, принизливий. Страх бути собою. Розмовляти своєю мовою, згадувати своїх мертвих.

Страх це єдиний і тотальний спадок, який система сталінського терору залишила українському суспільству. Цей принизливий спадок передається із покоління в покоління...

Тавро 1933р. горить і досі на чолі нашого буття ..

Першими про знищення українського селянства засобом штучного голоду дослідили і сповістили людству американці – Джеймс Мейс та Роберт Конквест.

Нині про перебіг голодомору написано понад 10 тис. статей, свідчень, документів, досліджень науковців, які розкривають причину, саме чому був голодомор, та хто в у цьому винен?

Документи, які свідчили про терор голодом раніше ніколи не оприлюднювались.

Незалежна вільна Україна відкриває таємні заборони комуністичного режиму над такими документами, що доводять свідомий характер терору голодом, а також загальне число жертв від 7 до 10 млн.

А для тих, хто досі вагається, але хоче побачити на власні очі відкриті документи які засвідчують факт терору, є електронна адреса сайту СБУ України, в розділі Архіву тепер можна ознайомитися з циркулярами, вказівками та свідченнями очевидців.

Українська держава пам'ять померлих голодною смертю відзначила випуском фоліанта « Національна книга пам'яті», куди занесені невідомі імена замордованих голодом.

Свої Книги пам'яті про померлих голодною смертю земляків, випускає кожна область України.

Бо, вічна пам'ять – святий урок для нащадків невинно убієнних. А забуття – заповіт для катівських нащадків.

Тож схилімося в скорботному доземному уклоні перед пам'яттю жертв страшного голодомору і нехай мертві не судять нас живих за черствість душ. І нехай навіть запізнілими дзвонами, але покличемо мільйони людських душ, щоб вписати їх в історію пам'яті. Бо пам'ять – нескінченна книга, у якій записано все: і життя людини і життя країни. Та багато сторінок у нашу історію вписано кривавим і чорним.. Як ніде, може стогне від трупів українська земля. Від кісток похованих без трун. Від зойків закопаних напівживих. Жоден убивця не повинен знайти місця ні на цьому світі ні на тому.

Тому що , більшого злочину , як відібрати хліб у того хто його вирощує і приректи на голод селянина життєдайної України, селянина, який ніколи не образив святого хліба,ніколи клав перевернутий буханець на стіл, бо ж жхліб не можна було ображати, він був від Бога.

І сьогодні, дякувати Богу і натрудженим рукам ми маємо святий хліб щодня , адже без цього скарбу ніхто не сідає до столу.

На нашому столі присутній і хліб і зерно . Зерно. Як символ життя і перемоги над молохом голоду, а хліб для того , щоб причаститися ним , як безцінним Божим даром та пом'янути душі загиблих людей, які помирили з думкою про цей святий скарб – шматочок хліба...

Вмикається музика..

Сценарій підготувала Кулінська В.